

1885-06-08

AFSENDER

J. C. Jacobsen

MODTAGER

Holger Drachmann

FAKTA

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Modtagersted:
Tarvis

Arkivplacering:
Det Kongelige Bibliotek

Emneord:
Mæcenvirksomhed

DOKUMENTINDHOLD

J. C. Jacobsen bekræfter, at han fortsat vil støtte Holger Drachmann økonomisk. Ny scanning afventes.

TRANSSKRIFTION

Gl Carlsberg d 8de Juni 1885.

Hr Holger Drachmann.

Tarvis

Deres ærede Skrivelse af 1ste d. M indeholder saa meget, hvortil jeg kunde ønske at knytte forskellige Betragtninger, at jeg frygter for at jeg ikke vil blive færdig dermed, men maa standse paa Halvveien. Jeg vil derfor begynde med Finalen og strax sige, at jeg efter moden Overveielse er kommen til det Resultat, at jeg bør opfylde Deres Anmodning om et Bidrag til at De med den fornødne Ro kan fortsætte Deres Litteraire Virksomhed, samt at jeg ogsaa vil være i Stand til at afsee den nævnte Sum af 3000 Kroner, hvilken jeg skal sende Dem saasnart jeg modtager Underretning om hvorhen den skal adresseres og om den kan sendes i en Bankanvisning paa Wien eller en anden Stad, hvormed de herværende Banker staae i Forbindelse. Til dette Tilsagn maa jeg dog knytte den Anmodning, at De ikke dedicerer det Værk, hvorpaa de arbejder, til mig, samt at det bliver ubekjendt for Alle, at det er mig, der har sendt Dem denne Understøttelse, da saavel dette Skridt fra min Side som Deres fremtidige Virksomhed ellers let kunde komme til at staae i et skjævt Lys. Ligesaalidt som det kunde falde mig ind at paalægge Dem nogetsomhelst Baand, ligesaalidt bør der kunne reises nogen Tvivl om, at De herefter arbejder med fuldstændig Frihed. Efter denne Ouverture føler jeg Trang til at besvare Deres aabne og uforbeholdne Henvendelse med en ligesaa

aabenhjertig Meddelelse af Grunden til at jeg har lovet at burde opfylde Deres Ønske. Lad mig da strax tilstaae, at Deres Arbejder i en tidligere Alder have gjort et saa lidet gunstigt Indtryk paa mig, at det har været mig vanskeligt at forvinde det og at jeg derfor aldeles ikke har læst Deres senere Arbejder, selv ikke saadanne som bleve almindeligt roste, ikke alene af Pressen, paa hvis Udtalelser saavel i den ene som i den anden Retning jeg ikke har lagt Vægt, men ogsaa af flere af mine Venner. Af disses

Meddelelser har jeg vel faaet det Indtryk, at der gik en anden Aand gjennem Deres senere Arbeider end den, De tidligere bare Præget af, men hvorvidt denne Forandring kun var en Pendulsvingning som snart kunde afløses af en tilbagegaaende, eller om den var en Følge af at selve Tyngdepunctet i Deres aandelige Tilværelse var flyttet og kommen nogenlunde til Hvile, har hidtil forekommet mig tvivlsomt. Jeg haaber at De ikke vil tage det ilde op, naar jeg som en gammel Mand paa 74 Aar tilstaaer at jeg havde Vanskelighed ved at troe paa, at der allerede havde fundet et virkeligt Gjennembrud Sted og at De var kommen til Hvile i Troen paa Gud, paa den christelige Moral, paa Jordelivets Forkrænkelighed og paa det evige Liv hinsides. Naar man selv i yngre Dage har været hildet i forskellige Illusioner og Vildfarelser og veed hvor megen Tid og hvor stor Anstrengelse det koster at løsrive sig fra skjønne Drømme, f. Ex. om en omtrent ubegrundet "Frihed" for det enkelte Individ eller om den "folkelige Selvrensning, som synes saa naturlig og let, uagtet dens tilfredsstillende Gjennemførelse endnu i hele Verden hører til de uløste Opgaver og naar man veed hvor megen og hvor streng Selvprøvelse der kræves for at tilbagetrænge Egenkjærligheden

i dens forskellige Former og har at søge og finde sit Livs rette Formaals og dermed sin Lykke i Opoffrelse for Samfundet, saa bliver man ganske naturligt en Tvivler, naar der tales om et hurtigt omslag hos Andre. De vil heraf kunne slutte, at det var med ikke ringe Overraskelse at jeg modtog et brev fra Dem og at jeg læste det med et kritisk Blik. Den første Gjennemlæsning rokkede dog saameget ved min forudfattede Mening, at jeg maatte læse det flere Gange og ved en gjentagen Prøvelse af Deres aabenhjertige Udtalelser kom jeg efterhaanden til den Erkjendelse, at brevet vidnede om en dybtgaaende Selvkritik, som havde udviklet en alvorlig Villie hos Dem til at blive en ihærdig Sandhedssøger. Nu troer jeg paa denne Deres alvorlige Villie og paa at Deres Energie i Forbindelse med Deres almindeligt erkjendte Bagavelse vil sætte Dem i Stand til at udbrede Sandhedens Lys i vide Kredse til Bedste for Samfundet og derfor anseer jeg det for min Pligt, at bidrage hvad jeg formaaer til at støtte denne Virksomhed.-

Da De ved at omtale de politiske Modsætninger herhjemme benytter de gjængse Udtryk "Høire" og "Venstre" kan jeg ikke

undlade at gjøre opmærksom paa at disse Navne ere høist vildledende for Mange, som troe, at Venstremændene ere Demokrater og Høiremændene det modsatte. Intet er dog falskere, thi Kampem dreier sig for Venstres Side aldeles ikke om Gjennemførelsen af demokratiske Pricipper, men kun om at nogle magtlystne Lykkeriddere ville være Ministre og derfor udbrede taagede Forestillinger om de Herligheder, som de, naar de kom til Magten vile skaffe deres Tilhængere og Hjælpere. Og det saakladede "Høire" har kun som Modsætning til "Venstre" antaget dette Navn. Det er nemlig ikke noget Part i sædvanlig Forstand, da det ikke stræber efter noget for sig selv, men kun som Samfundsborger træde i Karakter for at værne hele Folket mod et enevældigt Herredømme af de egoistiske Førere for Venstre.

Den store Flerhed af "Høire" har, som vor Lovgivning lige siden 1849 viser, heller aldrig modsat sig, men tvertimod understøttet meget demokratiske Forslag, hvorimod det - dog langtfra tilstrækkeligt - har modsat sig egoistiske Forslag til bedste for et enkelt Parti.-

Heldigviis har vor Grundlov indført et virkeligt Tokammersystem (det bedste i Europa), som giver alle Klasser af Befolkningen, d.e. hele Folket, lige Ret og Del i Lovgivningen, men udelukker Parlamentarismen og dermed betrygges imod en enkelt Klasses Enevælde. Naar vi desuagtet i de senere Aar have lidt en Del under et enkelt Partis arrige Forsøg paa at hævne sig, fordi det ikke kunde tiltvinge sig Magten, da skyldes dette ene og alene den altfor vidt drevne Godmodighed og Mangel paa Energi baade hos Regjeringen og de Konservative, som af lutter Fredsommelighed have fundet sig i mange Overgreb og dermed givet Agitatorene Vind i Seilene og bestyrket dem i den Indbildning at de kunde tage Magten med Storm. Denne Boble er nu bristet d 1st April og dermed er Fortryllesen hævet.

Agitatorenes Afmagt kan nu ikke længere fordølges og dermed vil deres Rolle snart være udspillet. Dette ville de næste, ordinaire Folketingsvalg sikkert lægge for Dagen. Jeg har i øvrigt ikke betragtet Situationen i de senere Aar med saa stor Uro og Utaalmodighed som mange Andre, thi hvorledes kunde man vente at et Folk, som i politisk Forstand var aldeles umodent, ja, reent ud sagt, Børn, Strax skulde forstaae at benytte en udstakt politisk Myndighed paa rette Maade ? Det har jo intet af de europæiske Folk, som siden den franske Revolution have faaet frie

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARISBERGFONDET

Forfatninger, endnu ...

Jeg troer derfor paa en lykkelig Fremtid for Danmark, om jeg end ikke oplever den.

Med Høiagtelse Deres ærbødige

J. C. Jacobsen

Gt Carlsberg d 8de Juni 1885

Jr Høfset Orachmann.

Paris.

Jeres uerds Køniglge af 1de d. M. indsejdes her
meget, saavel jeg Lunde anst. at den alle forskjellige Betragtninger,
at jeg sejtet her at jeg ikke vil bliu ferdig dermed, da der er
stunde paa Jalaniere. Jeg vil derfor begynde med den alre af
Brog sig, at jeg allid med den Omvæltning er kommen til det
Lidellat, at jeg har opgjætt. Deres Anvendelse om et Bidrag
til at de med den forvæntede. De har fastholdt Deres Køniglge
Nidtskæft, saavel at jeg ogsaa vil være i stand til at affaa
ten uanndt Bæm af 3000 Krones, hvilket jeg skal sende Deres
forvæntet jeg modtaget Underretning om saavel den her
atrosperis og om den her sendt i en Omvæltning paa
Wien eller en anden Stad, forvæntet de forvæntede Bæm
her i Lunde. Til dette Bæm er jeg dog den alle
den Omvæltning, at de ikke det er den her, saavel de
arbejdet, til mig, saavel at det ikke indlydende her alle,
at det er den, det her sendt den den her Lunde, den
saavel dette Køniglge for mig her den der forvæntede Nidtskæft,
saavel alle her Lunde kommen til at staa i et Bæm her.
Ligefarligt som det Lunde faldt mig ind at jærte den
meget saavel Bæm, ligefarligt her den Lunde viset
meget Bæm om, at de forvæntede arbejdet med færdig
Lunde.

Eller den Omvæltning for mig Bæm til at kommen
deres alre af indsejdes Lunde med en Lunde

atkeppindig Meddelelse af Gensiden til et jeg som lovd at
kunne oplyste Dets Pakt. Lad mig da først hilsen, at
Dets Arbejdet i en ledigem Alder som gjæst at jeg liden
gjenstigt Indtægt paa mig, at det som nuord mig uanfækt
at forvante til og at jeg trodes attilis ikke jeg kost Dets
samm Arbejdet, selv ikke færdig som blev almindelig
pakt, det blev af færdig, som færd liden liden samlet i den
en som i den anden ledning jeg ikke jeg kost liden, men ogsaa
af færd af min Navn. At Dets Meddelelse som jeg nu
færd til Indtægt, at det vil en anden Aand og min som
samm Arbejdet end den, at liden blev færd af, men
samm den som færd liden den som i færd liden som
færd liden af en liden som, eller som den som en
liden af at selv færd liden i Dets andelig liden
nu færd af som en liden liden liden, som liden som
samm mig liden. Jeg færd at de ikke mig liden til
ikke og, naar jeg som en samm liden som færd liden
at jeg færd færd liden og at liden, at det alle liden færd
færd til at andelig færd liden færd og at de som liden
liden liden i færd som færd, som den færd liden, som
færd liden færd liden færd og som det enige liden færd liden.
Naar man selv i yngre Dage som nuord liden i færd liden
liden liden og færd liden og mig som mig liden og færd
som færd liden til liden at liden liden færd liden
liden, færd som en andelig liden liden "liden" som
det liden liden eller som den "færd liden færd liden"
som færd som liden og liden, i liden den liden liden
færd liden liden i liden liden færd liden liden liden
liden og naar man mig som mig og færd liden
færd liden den liden som at liden færd liden færd liden

i det forfættelige Tæmme og for at søge og finde det Ligt mellem
Læremål og tæmme sin Lykke i Opførelse for Samfundet, som bliver
en ganske ualmindelig en Trivsel, som det taler om at færdig Omslag
for Bønder. De mit Jersaf Læmme slutte, at det var med det ringe
Omsættelse at jeg ventte at Bønder for Dem og at jeg løste det med et
briligt Bort. Den første Opmerksomhed var nok det jeg saamaget
med min forfættelige Mening, at jeg var alle Løse det for en Gænge
og mit en gjentagen frivillig af Drott ualmindelig uheldigt som
jeg efter saantem li den Lykke, at Bønder midt om en
Bønder Bønder, som Jants indvillet en almindelig Kælle for Dem
li at bli en i fortig Bønder Løse. - Den første jeg saa dem
drott almindelig Kælle og saa at Drott Kælle i Drott indvillet med
drott almindelig indvillet Bønder med Løse som. Naad li et
indvillet Bønder Løse i midt Drott li Bønder for Samfundet
og derfor udfør jeg det for min Jøst, et li drage Jant jeg saamaget
at at Løse dem Kælle Løse.

Da de mit at andelen de gale li den Kælle indvillet Jøst Jøst
hængt li de gjængte Bønder "Jøst" og "Kælle" som jeg alle indvillet at
gjæng og udfør dem saa et drott. Naad en Jøst li et Løse for Bønder,
saa Løse, at Kælle Bønder er Jøst Bønder og Jøst Bønder
det indvillet. Det er dog Jøst, li Jøst som Jøst li Jøst
Kælle det indvillet li den Opmerksomhed af Jøst Bønder
Jøst, som Løse om at udfør ualmindelig Lykke li den vilde
nem Kælle og derfor indvillet Løse Løse li den om de
Jøst Bønder, som de, udfør de Løse li Jøst vilde Jøst li den
Jøst og Jøst. Og det indvillet Jøst for dem saa Naad.
Jøst li Kælle indvillet li den Naad. Det er ualmindelig li den
uvm Jøst i Jøst li den, da det li den Jøst li den uvm
for sig Jøst, som Løse som Samfundet Bønder li den i Kælle
for at naad Jøst indvillet li den ualmindelig Jøst li den af
de Jøst li den for Kælle.

